

am, servi nihilominus, & coloni ad eum pertinentes, fidei ejus tradantur.

§. 1. Modum infuper sportularum ¹ ad mediocrem deduci quantitatem; & executoribus de schola Agentium in rebus attribuendis ², unum solidum singulos usque ad finem negotii; proque ingressu in judicio tua Magnitudinis quolibet modo faciendo, duos solidos, & pro editione gelforum exceptoribus dimidiā solidi partem: & si apud arbitrum negotium ventilarū contigerit, ipi quidem arbitrio unum solidum, & nihil amplius: exceptoribus autem eum observantibus, tam pro ipso, quod implere videntur, ministerio, quam pro editione gelforum, seu relationis, vel definitionis, tertiam partem solidi præbēre facimus: nec pro tempore Virum Spectabilem sibi Patronum, vel Executores ³, quibus immendi ⁴ litibus sollicitudo injuncta est, quicquam ab eis exigere ⁵, seu profigere ⁶ concedi: dimidiā scilicet expensarum, quas in judicio tui Culminis a memoris personis præberet statuimus, portione in Judicis Provincialibus ab his agnoscenda: ita ut si de civiliis annonis, vel tutela, seu curatione, vel novi operis nunciatione, item eos subire contingat: in majorē quidem judicio ad similitudinem summi, quos in ⁷ judicio Eminentia tuae dependere præcepti sunt, apud Virum ⁸ Clarissimum Praefectum annona, seu sibi Patronum Urbicariae Magistræ Praefecturæ, vel Architectos ⁹ pro modo eorum, quae super arbitris, & litibus apud eos exercendis superius statuta sunt, solventes expensas, nihil amplius agnoscere seu dependere cogantur. §. 2. Qua omnia custodiū jubemus, five per se, five per Procuratores, aut etiam Defensores lites exerce- te maluerint: Hoc, si prolati scriptis sententia moniti sunt. §. 3. Si vero ex dispositione, seu alteri quis eorum convetus fuerit, nihil cum, vel scrip- tio Viri clarissimi Adjutoris, vel cuilibet alii nomine sportularum offerre compelli: omnibus antelatis privilegiis, quibus postea per anteriores divortum Principiū fæctiones defenduntur, in persona ¹⁰ tam eorum, qui adhuc militant, & qui postea eandem militiam fortiti sunt, quam eorum, qui prædi- fiam militiam gradu vacante ¹¹ jam depoferunt, vel postea depoferunt, servandis: ut eorum commido ipsi quoque una cum uxoris, & liberis, co- lonis præterea, & servis propriis, perfiruantur. §. 4. Et quoniam in contro- versiis ¹², quas in judicio moveri contigerit, & qualitatim litigatoribus volu- lum servari, & adversariis eorum: pro sumptibus, & expensis similem antelatorum beneficiorum prærogativam custodiū. Propter hanc etenim cau- sam, & viros devotos Memoriales, non tantum agendo in quolibet judicio, sed etiam actiones ab aliis ingerendas excipiendo, privilegiis a nobis indultis po- tiri decernimus: his videlicet, qui militiam Virorum devotissimum Me- morialium gradū solito depoferunt, ¹³ seu ¹⁴ depoferunt, & etiā quie- tis amore per Provincias domicilium fore maluerint, omnibus nihilominus privilegiis, que hujusmodi personis per sacratissimam legem nuper promul- gamata a nostra liberalitate præfita sunt, munientis, & eorum commodis, atque auxilio potituri.

De numero adjutorum.

13. Imp. JUSTINIANUS A. Proculo Ques. ¹⁴ sacri palati. C Ompérimus divinitus quidem pridem fuisse dispositum, Viros Devoto- Adjutores ¹⁵ tua Magnitudinis, certos ¹⁶ esse in numero, nec ad hu- jusmodi numerum, vel operam plures licitum esse adspicere, quam in scrinio quidem sacra memoria duocentum tantum: septenos vero in duobus ¹⁷ reli- quis scrinios, id est, sacrum epistolaram, facorumque libellorum: sed po- sterioris licentiam temporis supra modum indulgendo ambitionibus, dis- turbasse rei merita, ac multitudine divulgasce: ut inter Memorialium, & Adjutorum numerum non longum pene interficit. §. 1. Sancimus itaque reduci- eis, ac renovari statutum ordinis terminum, non ut eximantur Adjutoribus ¹⁸ hi, qui præter prædictam ¹⁹ dispositionem in præfenti exuberant: sed ut interea omnibus alius interdicatur ab adfæctando hoc nomen, donec exeu- tibus singulis, ac recentibus decrescere possit verita conglomatio, legit- imusque jam resideat numerus: non prohibitus Viris Devotis Adjutoribus defientibus ab ²⁰ eodem officio, cum vel ad laterculens ²¹ gradum in scri- nio sacra memoria proclavi, vel secundum locum obtinuerint, in duobus alius scrinios, postquam proximi crebantur, licet nondum redacta sit quantitas pristina, tamen alios pro se, quos elegerint, subrogandis Adjutores petere, qui posteriores erunt carceris. §. 2. Illud etiam disponendum duximus, utpote nonnullis anterioribus exemplis subnixum, nec non justitia congruum, ut ab his, quibus concepsum est Adjutorum agmini pro se faciōre: libellus ²² offertur Viro illustri pro tempore Ques. Petendique ejus subscriptio, tempus, atque hominem, necnon etiam rem ipsam continens: id est, quod inter adjutores ei, quem pro se furogat, mereri permisum est: ordinantis videlicet isdem Adjutoribus pro ratione temporum, quibus libelli porrecti sunt, ut etiam ²³ in Memorialium ²⁴ matricula ²⁵ inferiori loco ²⁶ sit, qui prior in Adjutoribus meruit, Adjutor quidem habeatur superior: memorialis vero posterior pro utriusque ordinis modo, vel discrimi- ne: quod etiam in aliis quoque pene omnibus officiis observari dignocitur.

De adjutoribus convenientiis. 1. De commeatu. 2. Ne aliis Adjutor addatur.

14. Idem A. Tatiano magistro officiorum.

H Ac lege facimus, si quando Adjutores Viri Magnifici pro tempore Ques. faciōre faciōre, si quod faciōre palati, in accusationem ²⁶ civilis cau- se, vel criminis deduci fuerint, strictum iuris, & integratis congruum ordinem confer- vari: ut si sine scriptis convenienti sint, nomen ejus præcipiens ore de- signatum esse sufficiat. Sin autem scriptis in querimonia unius Adjutorum, aut plures forte terenti ²⁷ sint, monumenta sententiarum in persona tantummodo convenienti Adjutores præcedentium æquum, & iustum initium futu- rum præstent certamini. §. 1. Et quoniam probationibus, & exemplis potius quam indecora confutundini deceat indulgere: quod in universo Devo- tissimum sermōnem Libellenum evicere monstratur, id in Adjutor ²⁸ facræ memoriae, sacrum etiam epistolaram transferendum censemus: ut qui libe- ram præficiendi licentiam pronunciatione commeatus indepi fierint, si- nis quilibet stipendiōrum, aut emolumentorum destructione peregre degant: etiam pro tempore Viris Clarissimis Proximis & Melloproximis, aut eorum Adjutoribus, absentia causa vel offerre de suo proprio, aut ex annonis, seu stipendiis quicquam relinquerem cogendis: quamvis Januar. Kal. indultum ex- cedar spatiū, & intra illa fessi diem contineat. §. 2. Ad hoc illud obser- vari facimus, ne aliis Adjutor proper quamcumque ambitionem his, qui in præfenti sunt, vel post eorum deminutionem addatur, licet in veterem numerum redacti fuerint.

Ad superiores leges Justiniani.

15. Idem A. eidem Tatiano Magistro officiorum.

C Erta quidem sunt dispositiones nostri Numinis, quas super adjutori- bus ²⁹ Viri illustri pro tempore Ques. faciōre, dedimus: quarum prima quidem ad supplicationem corundem Adjutorum emissa, numero eorum, qui erant illo tempo- re, quo preces nonbus obrulerunt, neque aliquem eximi, neque addi præcepit, præterquam ³⁰ si quis eorum, vel ad laterculens gradum in scrinio facræ memoriae, vel ad secundum locum in duobus alius scrinios, id est, sacrum epistolaram, facrorumque libellorum, & cognitionum, profectus fuerit, nam his licere defientibus ab Adjutoris officio alios pro se, quos voluerint Adjutores surrogare, ultimum ³¹ locum in isdem Adjutoribus obtenturos, licet superiore in Memorialibus habeant. Altera ³² vero per facram pragmaticam facta est, per quam exelēta memoria Viro Proculo sugerente, ³³ præcipimus illos etiam Adjutores posse in suum locum alios inducere, qui per aliquem fortuitum casum minus implere suum officium valeant, ve- luti tenium, vel morbum, vel aliam necessariam causam: quod ex infor- matione Adjutorum petitione idem magnifica memoria Proculus ad nos retulit. Sed in præfenti ab aliis Memorialibus ³⁴, tam in scrinio facræ memoriae, quam in ceteris duobus sacrum epistolaram, facrorumque libellorum, & cognitione- num relatis, adjici compertim, diminutionem eorundem Adjutorum impedi- peri memorata pragmaticam fæctionem: & infuper venditionis quo- dannodo memorati officiū locum introductū esse, quod ne de cetero hat, præfentem fæctionem ad tuam Magnitudinem mitimus: per quam jubemus illis tantum permisum esse secundum prius nostra Serenitatis rescriptum, aliis in suum locum surrogare, qui vel laterculens gradum in scrinio memo- riae, vel secundum locum in aliis duobus scrinios adepti fuerint: secunda ³⁵ nostra fæctione super hoc capitulo de cetero cessante nullique ³⁶ danda li- centia corundem Adjutorum, præterquam ³⁷ si ad memoratos gradus ascen- derit, aliam pro se eisdem Adjutoribus ex quoquecumque fortuito cau- numerare; ut eo modo ad veterem numerum ³⁸ adjutores redeant: & duobus singulis, ac recentibus decrescere possit verita conglomatio, legit- imusque jam resideat numerus: non prohibitus Viris Devotis Adjutoribus defientibus ab ³⁹ eodem officio, cum vel ad laterculens ⁴⁰ gradum in scri- nio sacra memoria proclavi, vel secundum locum obtinuerint, in duobus alius scrinios, postquam proximi crebantur, licet nondum redacta sit quantitas pristina, tamen alios pro se, quos elegerint, subrogandis Adjutores petere, qui posteriores erunt carceris.

§. 2. Illud etiam disponendum duximus, utpote nonnullis anterioribus exemplis subnixum, nec non justitia congruum, ut ab his, quibus concepsum est Adjutorum agmini pro se faciōre: libellus ⁴¹ offertur Viro illustri pro tempore Ques. Petendique ejus subscriptio, tempus, atque hominem, necnon etiam rem ipsam continens: id est, quod inter adjutores ei, quem pro se furogat, mereri permisum est: ordinantis videlicet isdem Adjutoribus pro ratione temporum, quibus libelli porrecti sunt, ut etiam ⁴² in Memorialium ⁴³ matricula ⁴⁴ inferiori loco ⁴⁵ sit, qui prior in Adjutoribus meruit, Adjutor quidem habeatur superior: memorialis vero posterior pro utriusque ordinis modo, vel discrimi- ne: quod etiam in aliis quoque pene omnibus officiis observari dignocitur.

TIT. XX.

DE ⁴⁵ AGENTIBUS ⁴⁶ IN REBUS.

N nullus de numero Agentium in rebus locum mortui per pecuniam debet invadere. Bart.

1. Imp. ARCAD. HONOR. & THEOD. AAA. Anthemio Magistro officiorum.

N ullus ⁴⁷ de schola Agentium in rebus de cetero locum mortui con- netur invadere, sed is, qui ordine ⁴⁸ stipendiōrum, & laborum merito ad

extraneos potest, dummodo inferat pro introitu solidos centum: & hoc est quod ait l. ult. 3. de pign. militias transferri in heredes sub certa pretermis definitione. Præsum autem est l. 100. auctoritate: nam nec pluris eam vendere possunt adjutores. Nov. 35. 22. Al. des. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700.

